

Prognoser
for
akademisk utdannet arbeidskraft.

MELDING NR. 8.

OVERSIKTER OG PROGNOSE
FOR DEN HØGRE SKOLEN.

INNHold:

	Side.
I. Artianertallet i Norge 1900 - 1955. Sammenlikning med Sverige og Danmark	1
II. Artianere i prosent av aldersgruppen	3
III. Artianere fordelt på kjønn og linjer årene 1900 - 1955 ..	4
IV. Artianere fordelt på elever og privatister	8
V. Artianernes geografiske og sosiale bakgrunn	9
VI. Elever i den høgre skolen fordelt på realskole og gymnas	14
VII. Frafall ved examen artium	17
VIII. Prognoser for den høgre skolen	17
IX. Diagrammer og tabeller	21

I. Artianertallet i Norge 1900 - 1955,
sammenlikning med Sverige og Danmark.

I løpet av de første 25 årene av dette århundre var det en sterk og stort sett jevn stigning i det årlige antall artianere i Norge. I året 1900 tok 350 personer examen artium, i 1917 passerte tallet 1000, og i 1926 var tallet kommet over 2000. I de 3 følgende år sank tallet igjen til noe over 1500 og holdt seg på dette nivå til året 1932. I året 1933 ble det innledet en ny periode med sterk og nesten uavbrutt stigning i artianertallet. Tallet kulminerte først i 1948 med 5338 artianere (kullet i 1944 var da ikke medregnet, da overgang til ny skoleordning førte til at artianere fra to kull var oppe til eksamen samtidig i 1944). Artianertallet sank til omlag 3500 i 1953, men de siste årene har det steget igjen. I 1955 tok 3750 personer examen artium igjen.

Om en ser på perioden 1910 - 1948, hadde Norge en langt sterkere stigning i artianertallet enn nabolandene Danmark og Sverige. I året 1930 hadde Norge 1527 artianere, Danmark 1693 og Sverige 2248. Stigningen i artianertallet fra 1930 til 1948 var for Danmark 69 %, for Sverige 81 % og for Norge 250 %. I årene fra og med 1944 til og med 1950 var det absolutte antall artianere større i Norge enn i Sverige. For 5-årsperioden 1945 - 1949 som helhet lå det norske artianertallet 22,5 % over det svenske og 76,2 % over det danske.

I årene etter 1950 viser utviklingen helt andre trekk enn i foregående 20-årsperiode. Artianertallet har steget både i Danmark og Sverige, mens tallet for Norge viser nedgang (fram til 1953). Det svenske artianertallet passerte det norske i 1951. I 5-årsperioden 1950 - 1954 lå det norske artianertallet 32,6 % over det danske (mot 76,2 % i forrige 5-årsperiode) og 20,8 % under det svenske.

Tabell 1 viser for Norge, Sverige og Danmark gjennomsnittlig antall artianere pr. år i 5-årsperioder: fra 1901 - 1945 og artianertallet for de enkelte år 1944 - 1955.

Tab. 1. Artianere i Norge, Sverige og Danmark,
absolutt antall og i prosent av års-
klassen "artiums-
alder".

År	Antall artianere i gjennomsnitt pr år 1901 - 1955.			Antall artianere i prosent av alders- klassen "artiums- alder" 1)	
	Norge	Sverige	Danmark	Norge	Sverige
1901 - 1905	441	1133		1,2	1,3
1906 - 1910	496	1540		1,3	1,7
1911 - 1915	688	1750		1,7	1,8
1916 - 1920	1012	1990		2,1	2,0
1921 - 1925	1570	2110	1128	3,2	2,0
1926 - 1930	1782	2440	1553	3,6	2,2
1931 - 1935	1795	2520	1733	3,4	2,3
1936 - 1940	2734	3570	2075	5,0	3,3
1941 - 1945	4111	4070	2650	7,6	3,9
1944	5465	4204	2794	10,3	4,2
1945	4713	4112	2807	9,2	4,2
1946	4928	4062	2913	9,9	4,3
1947	5272	4159	2945	11,0	4,6
1948	5338	4075	2858	11,6	4,4
1949	5004	4210	2812	11,0	4,8
1950	4454	4391	2627	9,9	4,9
1951	3821	4425	2803	8,7	5,1
1952	3623	4816	2810	8,4	5,6
1953	3508	4984	2984	8,5	6,1
1954	3525	5289	3048	9,0	6,4
1955	3750			9,6	

1) Aldersklassen "artiums-
alder" er for 5-årsperiodene
1901 - 1945 beregnet på grunnlag av aldersgruppen
20 - 24 år ved slutten av hver 5-årsperiode. For
de enkelte år 1944-55 er det for Norge regnet med
et uveiet gjennomsnitt av 19- og 20-åringene, mens
20-årskullet er anvendt for Sverige.

II. Artianere i prosent av aldersgruppen.

Tab. 1 viser for Norge og Sverige også hvor stor prosentandel artianerne utgjorde av totalt antall personer i artiumsalder. For årene 1901 - 1945 og for Sverige helt fram til 1955, er artianertallet satt i forhold til antall 20-åringer. For Norge er artianertallene i enkeltårene 1944 - 1955 satt i henhold til antall personer i aldersgruppen 19½ år. (Overgangen til ny ordning med 5-årig gymnas under krigen førte til 1 års innsparing i skoletid for en del av elevene i den høgre skolen, og det er i tab. 1 forutsatt at artianernes gjennomsnittsalder har sunket med ½ år som følge av den nye ordningen).

Artianeralderen er forøvrig empirisk belyst ved en undersøkelse av aldersfordelingen for elever i de høyeste klassene i henholdsvis real-skole og gymnas. Det ble der nyttet representative utvalg av elevtallet i disse klassene i skoleåret 1952/53, et 20 % utvalg for gymnasiet og et 10 % utvalg for realskolen. Undersøkelsen ga som resultat en gjennomsnittsalder for artianere på 20,2 år og for elever i sisterealskoleklasse på 17,6 år. Forskjellen mellom det aritmetiske gjennomsnitt som her er funnet (20,2 år) og den alder som er nyttet foran (19½ år), skyldes vesentlig at en i siste tilfelle har funnet det mer korrekt å anvende mediantallet (midttallet) i stedet for det aritmetiske gjennomsnitt.

Artianernes andel av tilsvarende aldersgruppe var i Norge vel 1 % i begynnelsen av århundret, og det var omkring 1930 vokst til vel 3 %. Fra 1933 til 1948 økte andelen nesten uavbrutt, særlig stor var økningen i de siste krigsårene og første etterkrigsårene. I 1939 utgjorde artianerne 5,3 % av årsklassen, og i 1948 var prosenttallet kommet opp i 11,6. Frekvensen falt så til 8,4 i 1952, men har siden steget igjen til 9,6 i 1955.

Av tab. 1 går det fram at siden første verdenskrig tar en langt større del av ungdommen artium i Norge enn i Sverige. Norge hadde i alle årene 1945 - 1950 mer en dobbelt så stor artianerhyppighet som Sverige. Etter 1950 har situasjonen endret seg, det norske forsprenget er blitt sterkt redusert.

III. Artianere fordelt på kjønn og linjer årene 1900 - 1955.

Antall kvinnelige artianere har steget langt sterkere prosentvis enn antall mannlige artianere i årene 1900 - 1955. I året 1900 tok 37 kvinner artium, det svarte til 10,6 % av artianertallet den gang. Kvinnenes andel nærmet seg 20 % i 1905 og passerte 30 % i 1915. Siden har kvinnenes andel steget langsommere - den nådde først i 1939 opp i 35 %.

I årene etter krigen har kvinnenes prosentandel av totalt antall artianere svinget mellom 36,8 og 41,1.

Det absolutte antall kvinnelige artianere har økt sterkt i første halvdel av dette århundre. Stigningen faller i 2 perioder. Tallet kulminerte foreløpig i 1926 med 679 kvinnelige artianere og sank de nærmest etterfølgende årene til noe over 400. Tallet steg så fra 508 i 1933 til 1061 i 1939 og videre til 2077 i 1948 - det største tallet hittil. I 1955 tok 1503 kvinner examen artium.

Tab. 2 gjengir antall artianere fordelt absolutt og prosentvis på kjønn for årene 1900 - 1955. Tabellen viser gjennomsnittstall for 5-årsperioder i årene 1900 - 1954.

Tab. 2. Artianere i Norge i årene 1900 - 1955 fordelt på kvinner og menn, absolutt og i prosent.

År	Antall artianere i gjennomsnitt pr. år.			Prosentvis fordeling	
	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
1900 - 1904	48	359	407	11,8	88,2
1905 - 1909	109	378	487	22,4	77,6
1910 - 1914	186	483	669	27,8	72,2
1915 - 1919	296	680	976	30,3	69,7
1920 - 1924	383	987	1370	28,0	72,0
1925 - 1929	558	1303	1861	30,0	70,0
1930 - 1934	513	1164	1677	30,6	69,4
1935 - 1939	828	1677	2505	33,1	66,9
1940 - 1944	1324	2498	3822	34,6	65,4
1945 - 1949	1930	3121	5051	38,2	61,8
1950 - 1954	1508	2278	3786	39,8	60,2
1955	1503	2247	3750	40,1	59,9

Reallinjen har hatt den største gruppen artianere i mesteparten av tidsrommet 1900 - 1955. I årene 1900 - 1902 hadde real- linjen 65 - 70 % av artianerne. Deretter sank andelen til under 40 % i årene 1905 - 1907. Fra 1909 kom realistandelen igjen over 45 %, og helt fram til 1923 varierte den stort sett mellom 45 % og 50 %. I årene 1934 - 1937 var realistene svakere representert, andelen lå gjennomgående noe i overkant i 40 % i denne perioden. Etter 1937 har realistene utgjort 45 - 48 % av totalt antall artianere.

Det første kull på engelsklinjen ble uteksaminert i 1903. Denne linjen hadde til og med året 1935 vanligvis færre artianere enn både real- og latinlinjen, andelen varierte omkring 20 % i årene 1920 - 1935, mens latinlinjen hadde mellom 30 og 40 prosent av artianertallet i samme periode. Etter 1935 gikk artianertallet på latinlinjen meget sterkt ned, i 1940 var prosenttallet sunket til 8,8 og i 1950 til 2,0. Engelsklinjen passerte latinlinjen i 1936 og reallinjen i 1940. I årene 1946 - 1952 hadde engelsklinjen over halvparten av artianertallet, men de tre siste årene har andelen gått tilbake til 48 - 49 %.

Latinlinjen, naturfaglinjen og andre linjer hadde i 1955 tilsammen knapt 4 % av det totale antall artianere.

Tab. 3 viser artianerne fordelt prosentvis på linjer for ulike perioder i årene 1900 - 1955 (de absolutte tall finnes i tab. I a i tabell-vedlegget).

Tab. 3. Artianere prosentvis fordelt på linjer i årene 1900 - 1955.

År	Latin- linjen	Engelsk- linjen	Real- linjen	Naturfag- linjen	Andre linjer
1900 - 1902	31,3		68,7		
1903 - 1909	30,5	24,9	44,6		
1910 - 1914	27,0	26,0	47,0		
1915 - 1919	28,8	21,7	49,6		
1920 - 1924	32,4	21,7	45,9		
1925 - 1929	37,1	21,8	41,1		
1930 - 1934	35,9	22,4	41,7		
1935 - 1939	20,4	34,1	45,0		0,5
1940 - 1944	5,0	47,9	46,7		0,3
1945 - 1949	2,2	52,0	45,5		0,2
1950 - 1954	1,8	49,8	47,2	0,8	0,4
1955	1,9	48,8	47,3	1,4	0,5

Tab. 4 viser prosentvis fordeling på kjønn på de forskjellige linjer for -ersoner som meldte seg opp til examen artium i årene 1930 - 1955. Tab. 5 viser hvordan kvinner og menn oppmeldt til examen artium årene 1930 - 1955 fordeler seg prosentvis på artiumslinjer.

Tab. 4. Kandidater på de enkelte linjer oppmeldt til examen artium i årene 1930 - 1955, prosentvis fordelt på kjønn.

År	Latin- linjen		Engelsk- linjen		Real- linjen		Naturfag- linjen		Andre linjer	
	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.
1930-1934	35,5	64,5	54,2	45,8	8,6	91,4				
1935-1939	41,5	58,5	51,9	48,1	11,6	88,4			27,1	72,9
1940-1944	49,2	50,8	53,2	46,8	17,4	82,6			16,4	83,6
1945-1949	44,3	55,7	55,2	44,8	18,3	81,7			28,8	71,2
1950-1954	59,0	41,0	59,2	40,8	16,3	83,7	44,2	55,8	56,8	43,2
1955	64,7	35,3	60,8	39,2	15,3	84,7	49,2	50,8	78,9	21,1

Tab. 5. Kvinner og menn oppmeldt til examen artium i årene 1930 - 1955, prosentvis fordelt på artiumslinjer.

K v i n n e r.

År	Latin- linjen	Engelsk- linjen	Real- linjen	Naturfag- linjen	Andre linjer
1930 - 1934	45,2	42,1	12,6		
1935 - 1939	26,8	56,4	16,5		0,4
1940 - 1944	7,2	70,0	22,7		0,1
1945 - 1949	2,8	74,3	22,7		0,2
1950 - 1954	2,8	75,3	20,5	0,9	0,6
1955	3,3	75,2	18,8	1,7	0,9

M e n n

År	Latin- linjen	Engelsk- linjen	Real- linjen	Naturfag- linjen	Andre linjer
1930 - 1934	32,7	14,2	53,1		
1935 - 1939	17,5	24,2	57,9		0,4
1940 - 1944	4,2	34,6	60,8		0,4
1945 - 1949	2,1	36,3	61,3		0,2
1950 - 1954	1,2	32,3	65,5	0,7	0,3
1955	1,2	31,0	66,6	1,2	0,2

Et karakteristisk trekk for tidsrommet 1930 - 1955 (jfr. tab. 5) er den økte tendens blant jenter til å velge engelsklinjen og blant gutter til å velge reallinjen. Denne utviklingen falt før og under krigen sammen med den sterke nedgang i smkningen til latinlinjen. Engelsklinjen økte sin andel av de mannlige artianere helt til 1947, og for kvinnelige artianere økte i samme tidsrom den prosentandel som valgte realartium.

I de senere årene har reallinjen "tapt terreng" blant jentene og engelsklinjen blant guttene. Siden 1950 har omlag $3/4$ av jentene valgt engelsklinjen og $2/3$ av guttene reallinjen. Omlag 65 % av de oppmeldte artianere på engelsklinjen i 1955 var jenter og på reallinjen var 85 % gutter. Real- og engelsklinjens preg av å være henholdsvis gutter- og jentelinje er blitt forsterket i årene etter krigen.

IV. Artianere fordelt på elever og privatister.

Det er forholdsvis flere privatister blant mannlige artianere enn blant kvinnelige. Privatistprosenten ligger ellers høyre på engelsklinjen enn på reallinjen.

Tallet på privatister, som lå meget høyt like etter krigen, har vist en sterk nedgang de senere årene. Fra 1947 til 1955 ble antallet redusert fra 1434 til 540 eller med vel 60 %. Privatistenes andel av artianere har sunket fra 27,2 % i 1947 til 14,4 % i 1955. Den absolutte og relative nedgangen gjelder begge kjønn og alle artiumslinjer. Den høye privatistprosenten like etter krigen må ses i sammenheng med den usedvanlige store ekspansjon i artianertallet i en periode med stagnasjon i utbyggingen av den høgre skolen. Den økte tilstrømning til gymnaset i krigsårene ble absorbert ved hjelp av private skoler uten eksamensrett og kortvarige artiumskurser. Etter krigen har utbyggingen av den høgre skolen og nedgangen i elevtallet etter hvert ført med seg en reduksjon av privatisttallet og privatistandelen.

I tab. IV a - c i tabellvedlegget finnes tall for fordelingen på elever og privatister.

V. Artianernes geografiske og sosiale bakgrunn.

På grunnlag av et materiale innhentet fra Undervisningsrådet og Statistisk Sentralbyrå har en foretatt beregninger som kaster lys over artianernes geografiske og sosiale bakgrunn. Materialet gjelder året 1955.

Tab. 6. Artianere i 1955, menn og kvinner, fordelt på byer, bygder og tettbygder. Antall artianere i 1955 i prosent av antall 15-åringer i 1950.

	Antall			Prosentfordeling			Antall artianere i 1955 i % av antall 15-åringer i 1950
	Kv.	Menn	I alt	Kv.	Menn	I alt	
Byer	835	1076	1911	55,6	47,9	51,0	20,5
Bygder	430	831	1261	28,6	37,0	33,6	5,3
Tettbygder	238	340	578	15,8	15,1	15,4	9,7
I alt	1503	2247	3750	100,0	100,0	100,0	9,6

Tab. 6 viser hvordan artianerne, menn og kvinner, fordelte seg etter hjemstedskommuner på byer, bygder og tettbygder (som "tettbygder" har en, men et par unntak, regnet hele kommuner med en eller flere forstads- eller tettbebyggelser på minst 1500 personer). Tabellen gir også artianertallet i 1955 i prosent av antall 15-åringer i 1950 (artianerhyppighet). Dette gir antallet artianere i forhold til det "opprinnelige" ungdomskull (d.v.s. det alderskull som de kom fra som begynte i gymnaset i 1950). Tabell 7 viser artianerhyppigheten i de enkelte fylker, og i byer, bygder og tettbygder innen fylkene. En bør merke seg at tallene for artianerhyppigheten i "tettbygder" (og i "bygder") bygger på et mer **usikkert** grunnlag enn de tilsvarende tall for "byer" og for fylkene som helhet. Ved beregning av artianerhyppigheten i "tettbygder" hadde en ikke materiale om antall 15-åringer i tettbygdkommunene, men derimot om aldersgruppen 15 - 19 år. For disse kommunene er anslått samme aldersfordeling innen aldersgruppen 15 - 19 år som gjennomsnittlig for byene

Tab. 7. Artianerhyppigheten i de enkelte fylker og i byer, bygder og tettbygder i fylkene. - Antall artianere i 1955 i prosent av antall 15-åringer i 1950.

Fylker	Antall artianere i 1955 i prosent av antall 15-åringer i 1950.			
	Byer	Bygder	Tettbygder ^x	I alt
Østfold	17,8	4,4	8,5	9,2
Akershus	13,6	8,6	16,4	11,5
Oslo	28,3			28,3
Hedmark	26,9	5,2	8,6	6,8
Oppland	36,3	5,8	4,5	7,2
Buskerud	13,5	6,2	4,1	7,2
Vestfold	15,2	9,5	5,9	10,0
Telemark	10,6	6,3	11,1	8,4
Aust-Agder	19,7	6,1	20,5	9,7
Vest-Agder	17,0	5,3		9,2
Rogaland	14,3	5,3	6,6	8,4
Hordaland		4,8	11,2	6,4
Bergen	14,7			14,7
Sogn og Fjordane	23,5	5,4	7,9	5,8
Møre og Romsdal	16,4	5,4	15,1	7,6
Sør-Trøndelag	20,3	5,0	16,4	10,7
Nord-Trøndelag	30,4	5,3	3,6	6,5
Nordland	21,7	4,5	2,2	6,1
Troms	9,9	1,8	8,5	2,6
Finnmark	0,8	3,4	6,4	3,6
Riket i alt	20,5	5,3	9,7	9,6

x) Landkommuner med en eller flere tettbebyggelser på minst 1500 personer.

Tabellene 6 og 7 viser at det er meget store forskjeller i "artianerhyppighet" om en sammenlikner de ulike geografiske områder. Tettbygdene har bare halvparten så stor artianerandel som byene, og bygdene en andel som bare var en fjerdedel av byenes. Fylkesoversikten i tabell 7 viser at artianerandelen varierer mellom 2,6 % i Troms og 28,3 % i Oslo. Om en bare seg på byene var variasjonen så stor som mellom 0,8 % for Finnmark og 36,3 % for Oppland (det er ellers verd å merke seg at Bergen hadde en andel på 14,7 %, langt under by-gjennomsnittet). For tettbygdene var det variasjoner mellom 2,2 % (Nordland) og 20,5 % (Aust-Agder), og for bygdene mellom 1,8 % (Troms) og 9,5 % (Vestfold). Som tab. V i tabellvedlegget viser var de tilsvarende absolutte tall i mange tilfelle så små at en for de tilsvarende prosenttall må regne med betydelige svingninger fra år til år. Det vil ikke kunne endre det totalbilde som beregningene viser: at det stort sett er en meget markert forskjell på byenes og bygdenes "artianerhyppighet" og at noen fylker ligger over gjennomsnittet for hele landet (i 1955: Oslo, Bergen, Akershus, Sør-Trøndelag, Vestfold og Aust-Agder), mens andre ligger til dels langt under (i 1955 særlig: Troms og Finnmark).

Tab. 8. Artianere i 1955 fordelt på linjer, særskilt for byer, bygder og tettbygder.

	Antall			Prosentfordeling		
	Språklige linjer	Real- og nat.f.l.	I alt	Språklige linjer	Real- og nat.f.l.	I alt
Byer	1037	874	1911	54,3	45,7	100
Bygder	594	667	1261	47,1	52,9	100
Tettbygder	291	287	578	50,3	49,7	100
I alt	1922	1828	3750	51,3	48,7	100

I tab. 8 og i tabellene X - XII i tabellvedlegget vises fordelingen på artiumslinjer. Om en ser på tabellene særskilt for menn og for kvinner finner en en rekke ulikheter fylkene imellom når det gjelder fordelingen på de to grupper av linjer, språklinjene og real- og naturfaglinjene. Det synes å være en viss tendens til høyere språklinjeandel enn gjennomsnittet for kvinner og høyere reallinjeandel enn gjennomsnittet for menn i en del fylker som har en samlet artianerandel mindre enn gjennomsnittet for landet (Finnmark, Sogn og Fjordane, Hordaland,

Vest-Agder og Telemark), men det er vanskelig å dra noen bestemte slutninger ut fra så små tallstørrelser som det her dreier seg om. Oversikten i tab. 8 viser en klar forskjell i fordelingen på artiumslinjer mellom byer, bygder og tettbygder, med en tydelig høyere realinjeandel for kandidater fra bygder enn for artianere fra byer. Det meste av denne forskjellen kan imidlertid forklares med den større andel kvinner blant artianerne i byene sammenliknet med tettbygder og særlig med bygder.

Ved fordelingen av artianerne etter foreldres yrke (vanligvis fars yrke) er nyttet de oppgaver som artianerne selv gir ved oppmelding til examen artium. Avgrensningen av yrkesgruppene må nødvendigvis bli noe flytende. Gruppen "overordnede funksjonærer, akademikere og selvstendige i immaterielt erverv" omfatter bl. a. yrker som: direktør, kontorsjef, disponent, konsulent, yrker i offentlig tjeneste som vanlig, vis krever akademisk utdanning, forskere, forfattere, kunstnere (mange akademikere vil ellers være å finne i de andre yrkesgruppene, f. eks. som selvstendig næringsdrivende). I yrkesgruppen "formenn" er eksempelvis tatt med yrker som: oppsynsmann, maskinist til lands, lokomotivfører, overkonduktør, overkonstabel.

Tab. 9. Artianere i 1955 (i byer, bygder og tettbygder)
fordelt absolutt og prosentvis etter foreldrenes
yrke.

Foreldres yrke	Antall artianere				Prosentfordeling			
	Byer	Bygder	Tett- bygder	I alt	Byer	Bygder	Tett- bygder	I alt
Selvstendige i jord- og skogbruk	16	359	46	421	0,8	28,5	8,0	11,2
Fiskere (unntatt fiskebåtreidere)	4	30	3	37	0,2	2,4	0,5	1,0
Selvstendige i handel	91	69	31	191	4,8	5,5	5,4	5,1
Selvstendige i håndverk	68	19	11	98	3,6	1,5	1,9	2,6
Andre i håndverk (unnt. arbeidere)	65	21	18	104	3,4	1,7	3,1	2,8
Selvstendig næringsdr. i annen virksomhet enn jord- og skogbruk, fiske, handel og håndverk	88	59	19	166	4,6	4,7	3,3	4,4
Overordnede funksjonærer, akademik. (unnt. lektorer og adjunkter). Selvst. i immaterielt erverv	804	251	195	1250	42,1	19,9	33,7	33,3
Andre funksjonærer	317	93	81	491	16,6	7,4	14,0	13,1
Formenn	112	46	31	189	5,9	3,6	5,4	5,0
Arbeidere	232	179	90	501	12,1	14,2	15,6	13,4
Lektorer, adjunkter	29	6	17	52	1,5	0,5	2,9	1,4
Andre lærere	48	115	28	191	2,5	9,1	4,8	5,1
Uoppgitt	37	14	8	59	1,9	1,1	1,4	1,6
Alle yrker	1911	1261	578	3750	100,0	100,0	100,0	100,0

I tab. 9 er artianerne 1955 i byer, bygder og tettbygder fordelt, absolutt og prosentvis, etter foreldres yrke og tabellene XIV - XVIII viser artianerne fordelt etter foreldres yrke i de enkelte landsdeler og fordelt etter kjønn og etter artiumslinje. Noen "artianerhyppighet" (artianere i forhold til de tilsvarende aldersklasser) er foreløpig ikke beregnet for de enkelte yrkesgrupper, men av de foreliggende tall kan en få et visst inntrykk av hvor sterkt representert de ulike yrkesgrupper er blant artianer-foreldrene. At gruppen "arbeidere" hadde

12,1 %, 14,2 % og 15,6 % av artianertallet i henholdsvis byene, bygdene og tettbygdene tyder f. eks. på en sterk "underrepresentasjon" om en sammenlikner artianerandelen med yrkesgruppens andel av yrkesbefolkningen. Tilsvarende kan en vel si at gruppen "overordnede funksjonærer, akademikere (+ lektorer og adjunkter), selvstendige i immaterielt erverv" var "overrepresentert".

Fordelingen på landsdeler (tab. XVI) synes å vise visse geografiske forskjeller i yrkesgruppens "representasjon", men det må nok for en stor del forklares med forskjelligartet næringsstruktur med dermed følgende ulikheter i yrkesfordelingen. Ser en særskilt på tallene som viser den sosiale bakgrunnen for mannlige og kvinnelige artianere, finner en at gruppene "fiskere", "selvstendige i jord- og skogbruk" og "arbeidere" har en tydelig mindre andel kvinnelige artianere enn de øvrige yrkesgruppene. Fordelingen på artiumslinjer viser også visse ulikheter mellom yrkesgruppene, mest når det gjelder kvinnelige artianere (de små absolute tallene her gir imidlertid rom for betydelige svingninger i prosenttallene fra år til år).

VI. Elever i den høgre skolen fordelt på realskole og gymnas.

Tab. XIX a i tabellvedlegget gir tall for antall kandidater med realskole- (middelskole-) eksamen 1931 - 1955 og realskolekandidatenes andel av aldersklassen. Som tabellen viser økte tallet på kandidater med realskoleeksamen sterkt i tiåret før krigen. Fra 1931 til 1941 økte tallet fra ca. 5.000,- til 9.000, og middelskolekandidatenes prosentandel av tilsvarende aldersgruppe steg samtidig fra 9,5 % til 16,2 %.

Etter at den nye ordningen med realskole var innført, gikk tallet på eksamenskandidater sterkt ned. Kullene i 1942 - 1944, som var de første, var omlag halvparten så store som de tre siste middelskolekullene. Nedgangen kan forklares ved å se på realskolens stilling som spesiell linje i den høgre skolen, i motsetning til den tidligere middelskolen, som vanligvis var et nødvendig gjennomgangsledd på veien fram til artium. Nedgangen falt sammen med en sterk ekspansjon i tilgangen til gymnasene. Spesielle forhold under krigen kan ha medvirket til dette. Bl. a. gjorde vel økte inntekter det lettere å finansiere langvarig skolegang, og varemangelen reduserte mulighetene for å bruke penger på annen måte.

Etter krigen har tallet på realskolekandidater økt betydelig, til tross for nedgang i de kull til realskoleelevene rekrutteres fra. Mens antallet realskolekandidater utgjorde 8 - 9 % av antall 17-åringar i årene 1942 - 1944 har prosentene av 17-årskullet ligget på mellom 15 og 19 i årene 1946 - 1955. Tallet på realskolekandidater var 7788 i 1955, det høyeste etter krigen.

Tab.10. Elever i den høgre skolen 1947 - 1955 fordelt på realskole- og gymnas-trinn 1)

Skoleår	Antall elever			Prosentfordeling	
	I alt	I realskole	I gymnas	I realskole	I gymnas
1947/48	43856	28100	15756	64,1	35,9
1948/49	41096	26832	14264	65,3	34,7
1949/50	38965	26166	12799	67,2	32,8
1950/51	38637	26840	11797	69,5	30,5
1951/52	39410	28020	11390	71,1	28,9
1952/53	41509	30189	11320	72,7	27,3
1953/54	44027	31969	12058	72,6	27,4
1954/55	47237	33728	13509	71,4	28,6
1955/56	49347	34700	14647	70,3	29,7

1) Realskoletrinn omfatter alle realskoleklasser, 1. og 2. klasse i 5-årig gymnas og 1. klasse i 4-årig landsgymnas.

Tab. 10 viser samlet elevtall i den høgre skolen fordelt på realskole- og gymnas-trinn skoleårene 1947/48 - 1955/56. Elevene er gruppert slik at "realskoletrinnet" omfatter elever i alle realskoleklasser, 1. og 2. klasse i 5-årig gymnas og 1. klasse i 4-årige landsgymnas. Det går fram av tabellene at de lavere klasser i den høgre skolen økte sin andel av det totale elevtall fram til 1953. Årsaken til dette synes å være en forskyvning i aldersfordelingen innen aldersgruppen 14 - 20 år mot forholdsvis flere i de yngste årskullene, og at en stigende del av 14- og 15-årskullene har begynt i førsteklasse i den høgre skolen.

Årene 1953 - 1955 økte igjen gymnasets andel. Dette synes å henge sammen med en økning i tendensen til å fortsette i gymnas for elever i den høgre skolen. Dette illustreres i tab. XX i tabellvedlegget, som viser elevene i 3. klassene i den høgre skolen fordelt på 3. realskoleklasse og 3. gymklasse. De 3 siste årene har 3. gym. økt sin

andel av elevene i 3. klassene fra 33,6 % til 36,1 %.

Tab. 11. Antall elever i 1. og 3. klasse i den høgre skolen i prosent av totalt antall personer i tilsvarende aldersklasser.

Skoleår	Antall elever i 1. klassene i den høgre skolen i % av antall personer i års-klassen 14½ år 1).	Antall elever i 3. klassene i den høgre skolen i % av antall 17-åringer 2).	Antall elever i 3.gym. i % av antall 17-åringer.	Antall elever i 3.realskole-klasse i % av antall 17-åringer.
1947/48	20,7	28,1	9,7	18,4
1948/49	21,7	26,0	8,5	17,5
1949/50	23,2	24,5	8,3	16,2
1950/51	25,2	24,2	8,3	15,9
1951/52	26,7	26,3	8,8	17,4
1952/53	28,0	27,9	9,4	18,5
1953/54	28,1	30,7	10,8	19,9
1954/55	28,1	33,1	11,9	21,2
1955/56	28,0	34,1	12,3	21,8

1) Førsteklassene i det 5-årige gymnaset og den 3-årige realskolen.

2) Tredjeklassene i det 5-årige gymnaset og den 3-årige realskolen + klasser på tilsvarende trinn i skolen som fører elevene fram til eksamen på kortere enn ordinær tid.

For 1. klasse i det 5-årige gymnas og den 3-årige realskolen har en beregnet elevtilgangen i prosent av årskullet 14½ år for perioden 1947 - 1955. Andelen steg raskt fra 20,7 % i 1947 til 28 % i 1952 og har siden ligget på dette nivå.

Tallene gjengis i første kolonne i tab. 11.

Første-klasser i skoler som fører fram til eksamen på kortere tid enn normalt, er ikke tatt med i denne oversikten. En får et bedre bilde av ungdomsstrømmen gjennom den høgre skolen ved å sette elevtallet i tredje-klassene i relasjon til et ungdomskull i tilsvarende alder. De tre siste kolonnene i tab. 11 gjengir antall elever i tredje-klassene i prosent av antall 17-åringer. Frekvensen er spesifisert på realskole- og gymnasieklasser. Til 3. klasse er her medregnet alle elever i avgangsklasser ved 2-årige realskoler og ved 1-årige realskoler og elever i 2. klasse i 4-årige landsgymnas.

Fra 1947 til 1950 falt 3.klassenes andel av 17-årskullet fra ca. 28 % til ca. 24 %. Årene deretter har prosentandelen steget. I 1955 utgjorde antall elever i 3.klassene 34,1 % av totalt antall 17-åringer, med 21,8 % i realskoleklasser og 12,3 % i gymnasieklasser.

VII. Frafall ved examen artium.

En har utarbeidet en oversikt som viser hvor stor prosentandel av de oppmeldte som ikke fullførte examen artium årene 1948 - 1955.

I denne perioden har frafallet variert mellom 10,4 % og 12,9 %.

Av tabell XXI i tabellvedlegget går det fram at det er større frafall på reallinjen enn på engelsklinjen og at kvinnelige artiumskandidater har mindre frafall enn mannlige.

VIII. Prognoser for den høgre skolen.

NAVF har utarbeidet prognoser for den høgre skolen fram til 1971 i 3 alternativ. Prognosen tar utgangspunkt i de elever som i dag går i realskole og gymnas og frafall av elever mellom klassene i de senere årene.

På enkelte trinn der frafallet viser klar tendens til nedgang, er frafallet i 1954/55 lagt til grunn for prognosen, ellers er benyttet den gjennomsnittlige frafallsprosent for årene 1952 - 1955. I prognosen over antall artianere og realskolekandidater er det regnet med en strykprosent som svarer til gjennomsnittet for årene 1947 - 1955.

Med omsyn til tilgang av nye elever i den høgre skolen forutsettes det i prognosealternativ I at den prosentvise rekruttering fra ungdomskullene blir den samme fram til 1970 som i 1955: at 28 % av aldersgruppen 14½ år begynner i førsteklasse i det 5-årige gymnas og den 3-årige realskole - og at 34 % av 17-årskullet passerer tredjeklassene i realskole og gymnas (eller klasser på tilsvarende trinn.)

I forhold til rekrutteringen i 1955 representerer alternativene II og III henholdsvis ½ % økning og ½ % nedgang pr. år i den andel av ungdomskullene som begynner i førsteklasse og passerer tredjeklassene i den høgre skolen. (For tredjeklassenes vedkommende forutsettes prosentøkningen først å slå ut i 1958.)

For alle alternativene er forutsatt at forholdstallet mellom elever i 3. realskoleklasse og elever i 3. gymnasklasse blir det samme fram til 1970 som det var i skoleåret 1955/56.

Tab. 12 gjengir prognosen over antall elever i den høgre skolen for årene 1956 - 1971 etter de 3 alternativ. I tabellene XXII a - XXII e i vedlegget vises elevtall på realskoletrinn og gymnasttrinn særskilt fram til 1971, etter de samme 3 alternativ.

Tab. 12. Prognose for antall elever i den høgre skolen
den høgre skolen i årene 1957 - 1971 ¹⁾.

År	Antall elever i den høgre skolen		
	Alternativ I	Alternativ II	Alternativ III
1956	49347	49347	49347
1957	52503	52569	52438
1958	55794	56014	55575
1959	58522	58998	58047
1960	62912	63708	62119
1961	66810	67991	65629
1962	72100	73724	70475
1963	73311	75315	71304
1964	75445	77862	73026
1965	74407	77152	71662
1966	73651	76722	70582
1967	71848	75210	68486
1968	71433	75142	67725
1969	70943	74990	66897
1970	71367	75795	66939
1971	71483	76281	66695

1) Alternativ I forutsetter samme relative rekruttering fra ungdomskullene for hele perioden som i 1955. Alternativ II forutsetter $\frac{1}{2}$ % årlig økning og alternativ III $\frac{1}{2}$ % nedgang i den relative rekruttering.

Tab. 13 gjengir resultatet av prognosen for antall artianere og antall realskolekandidater, også i 3 alternativ

Tab. 13. Prognose over antall kandidater med realskoleeksamen og antall med examen artium årene 1957 - 1971 i 3 alternativer ¹⁾.

År	Antall kandidater med realskoleeksamen			Antall artianere		
	Alt. I	Alt. II	Alt. III	Alt. I	Alt. II	Alt. III
1956	8196	8196	8196	4078	4078	4078
1957	8871	8871	8871	4693	4693	4693
1958	9099	9099	9099	4982	4982	4982
1959	8734	8778	8690	5202	5202	5202
1960	10221	10324	10119	5336	5336	5336
1961	10998	11163	10833	5122	5148	5097
1962	11975	12216	11737	5995	6054	5935
1963	11898	12196	11601	6451	6547	6353
1964	13696	14107	13284	7024	7164	6883
1965	13126	13586	12667	6979	7153	6804
1966	12643	13149	12137	8032	8273	7792
1967	12147	12693	11600	7699	7968	7429
1968	12036	12637	11434	7415	7711	7119
1969	11712	12356	11067	7124	7444	6803
1970	12103	12829	11377	7059	7412	6707
1971	12222	13017	11429	6869	7247	6491

1) Alternativ I forutsetter samme relative rekruttering fra ungdomskullene for hele perioden som i 1955. Alternativ II: forutsetter $\frac{1}{2}$ % økning, og alternativ III $\frac{1}{2}$ % årlig nedgang i den relative rekruttering.

Prognosealternativ I med samme prosentvise rekruttering til de lavere klassene som i 1955, innebærer at artianerhyppigheten vil stabilisere seg på 11,8 %. Ifølge alternativ II vil artianerhyppigheten komme opp i 12,1 % i 1965 og 12,4 % i 1970. Etter alternativ III vil den være på 11,5 % i 1965 og 11,2 % i 1970. Elevstrømmen gjennom 3.klassene vil etter alternativ II utgjøre 35,2 % av årsklassen i 1965 og etter alternativ III 32,8 % av årsklassen samme år.

Det er ingen spesiell grunn til å anta at søkningen til den høgre skolen skal gå relativt tilbake i årene framover dersom det fortsatt blir en jevn realinntektsøkning i Norge. Den nye stipendordningen må antas å øke tendensen til å søke den høgre skolen.

Det er vanskelig å bedømme hvorvidt utbygging av fag- og yrkesskoler vil trekke folk bort fra den høgre skolen. Ifølge de fylkesoversikter en har, faller imidlertid stor prosentvis tilgang til den høgre skolen stort sett sammen med stor prosentvis tilgang til fagskoler.

Med de store ungdomskullene framover kan det tenkes at en del av den ungdom som søker den høgre skolen blir forhindret i sin utdanning p. g. a. plassmangel (eventuelt lærermangel). Slike tendenser vil vel helst gjøre seg gjeldende i første del av prognoseperioden, og de kan føre til at den høgre skoles andel av ungdomskullene presses nedover. Dette vil eventuelt i tilfelle særlig gjelde perioden fram til 1962, da vi har den raskeste stigning i ungdomskullene. I den mer stabile perioden deretter skulle skolens kapasitetsøkning ha lettere for å holde tritt med utviklingen.

Både alternativ II og III representerer moderate avvik fra forholdene i dag med hensyn til ungdommens "skolevaner". Likevel forutsetter selv alternativ III med $\frac{1}{2}$ % nedgang i den prosentvise rekruttering pr. år en ekstraordinær rask utbygging av den høgre skolens kapasitet i de nærmeste 10 år.

Tab. 14. Prosentvis økning i antall elever, realskolekandidater og artianere ifølge de 3 prognosealternativene.

År	Prosentvis økning i antall								
	Elever			Realskolekandidater			Artianere		
	Alt. I	Alt. II	Alt. III	Alt. I	Alt. II	Alt. III	Alt. I	Alt. II	Alt. III
1956-1960	27,5	29,1	25,9	24,7	26,0	23,5	30,8	30,8	30,8
1956-1964	52,9	57,8	48,0	67,1	72,1	62,1			
1956-1966							97,0	102,9	91,1

Tab. 14 viser den prosentvise økning i samlet elevtall og antall realskolekandidater fra 1956 til 1960 og 1964 - og den prosentvise økning i antall artianere fra 1956 til 1960 og 1966, ifølge de tre prognosealternativene.

IX. Diagrammer og tabeller.

Tab. I a. Artianere 1900 - 1955 fordelt etter linjer.

Absolutte tall.

Artiums- år	Totalt antall artianere	Antall artianere fordelt på de enkelte linjer		
		Latin- linjen	Engelsk- linjen	Real- linjen
1900	350	121		229
1901	352	112		240
1902	420	118		302
1903	468	109	89	270
1904	447	114	97	236
1905	490	175	128	187
1906	452	167	119	166
1907	469	164	124	181
1908	455	144	125	186
1909	568	152	152	264
1910	535	130	164	241
1911	577	165	156	256
1912	627	183	160	284
1913	748	200	187	361
1914	858	225	201	432
1915	848	232	202	414
1916	991	277	231	483
1917	1007	296	218	493
1918	1029	302	198	529
1919	1007	296	209	502
1920	1024	306	196	522
1921	1234	423	255	556
1922	1335	418	292	625
1923	1441	455	312	674
1924	1818	616	432	770
1925	1923	654	480	789
1926	2065	776	460	829
1927	1978	754	427	797
1928	1794	679	372	743
1929	1544	593	291	660

(forts.).

Tab. I a. Artianere 1900 - 1955 fordelt etter linjer.

(Forts).

Absolutte tall.

Arti- umsår	Totalt antall arti- anere	Antall artianere fordelt på de enkelte linjer.				
		Latin- linjen	Engelsk- linjen	Real- linjen	Naturf.- linjen	Andre linjer
1930	1527	610	304	613		
1931	1554	621	331	602		
1932	1594	565	379	650		
1933	1736	607	390	739		
1934	1978	609	471	889		9
1935	2109	613	562	924		10
1936	2375	607	720	1037		11
1037	2318	516	773	1017		12
1938	2713	465	965	1271		12
1939	3008	361	1248	1386		13
1940	3268	288	1499	1472		9
1941	3480	229	1641	1598		12
1942	3515	165	1643	1694		13
1943	3383	112	1652	1599		20
1944	5465	173	2719	2562		11
1945	4713	109	2418	2176		10
1946	4928	131	2606	2181		10
1947	5272	148	2682	2433		9
1948	5338	101	2841	2379		17
1949	5004	76	2589	2328		11
1950	4454	89	2239	2107		19
1951	3821	71	1931	1778	32	9
1952	3623	56	1817	1700	34	16
1953	3508	57	1747	1652	36	16
1954	3525	73	1686	1699	47	20
1955	3750	73	1830	1775	53	19

Tab. I b. Artianere 1900 - 1955 fordelt prosentvis etter linjer.

Artiums- år	Totalt antall artianere	Prosentvis fordeling.			
		Latin- linjen	Engelsk- linjen	Real- linjen	I alt
1900	350	34,6		65,4	100
1901	352	31,8		68,2	100
1902	420	28,1		71,9	100
1903	468	23,3	19,0	57,7	100
1904	447	25,5	21,7	52,8	100
1905	490	35,7	26,1	38,2	100
1906	452	37,0	26,3	36,7	100
1907	469	35,0	26,4	38,6	100
1908	455	31,6	27,5	40,9	100
1909	568	26,8	26,8	46,5	100
1910	535	24,3	30,7	45,0	100
1911	577	28,6	27,0	44,4	100
1912	627	29,2	25,5	45,3	100
1913	748	26,7	25,0	48,3	100
1914	858	26,2	23,4	50,3	100
1915	848	27,4	23,8	48,8	100
1916	991	28,0	23,3	48,7	100
1917	1007	29,4	21,6	49,0	100
1918	1029	29,3	19,2	51,4	100
1919	1007	29,4	20,8	49,9	100
1920	1024	29,9	19,1	51,0	100
1921	1234	34,3	20,7	45,1	100
1922	1335	31,3	21,9	46,8	100
1923	1441	31,6	21,7	46,8	100
1924	1818	33,9	23,8	42,4	100
1925	1923	34,0	25,0	41,0	100
1926	2065	37,6	22,3	40,1	100
1927	1978	38,1	21,6	40,3	100
1928	1794	37,8	20,7	41,4	100
1929	1544	38,4	18,8	42,7	100

(Forts.).

Tab. I b. Artianere 1900 - 1955 fordelt prosentvis etter
(Forts.). linjer.

Arti- umsår	Totalt antall arti- anere	Prosentvis fordeling.					
		Latin- linjen	Engelsk- linjen	Real- linjen	Naturf.- linjen	Andre linjer	I alt
1930	1527	39,9	19,9	40,1			100
1931	1554	40,0	21,3	38,7			100
1932	1594	35,4	23,8	40,8			100
1933	1736	35,0	22,5	42,6			100
1934	1978	30,8	23,8	44,9		0,5	100
1935	2109	29,1	26,6	43,8		0,5	100
1936	2375	25,6	30,3	43,7		0,5	100
1937	2318	22,3	33,3	43,9		0,5	100
1938	2713	17,1	35,2	46,8		0,4	100
1939	3008	12,0	41,5	46,1		0,4	100
1940	3268	8,8	45,9	45,0		0,3	100
1941	3480	6,6	47,2	45,9		0,3	100
1942	3515	4,7	46,7	48,2		0,4	100
1943	3383	3,3	48,8	47,3		0,6	100
1944	5465	3,2	48,9	47,7		0,2	100
1945	4713	2,4	49,2	48,1		0,2	100
1946	4928	2,7	52,9	44,3		0,2	100
1947	5272	2,8	50,9	46,1		0,2	100
1948	5338	1,9	53,2	44,6		0,3	100
1949	5004	1,5	51,7	46,5		0,2	100
1950	4454	2,0	50,3	47,3		0,4	100
1951	3821	1,9	50,5	46,5	0,8	0,2	100
1952	3623	1,5	50,2	46,9	0,9	0,4	100
1953	3508	1,6	49,8	47,1	1,0	0,5	100
1954	3525	2,1	47,8	48,2	1,3	0,6	100
1955	3750	1,9	48,8	47,3	1,4	0,5	100

Tab. II. Artianere 1900 - 1955 fordelt etter kjønn.

Arti- umsår	Antall artianere		Prosentvis fordeling		Arti- umsår	Antall artianere		Prosentvis fordeling	
	Kv.	Menn	Kv.	Menn		Kv.	Menn	Kv.	Menn
1900	37	313	10,6	89,4	1930	458	1069	30,0	70,0
1901	32	320	9,1	90,9	1931	501	1053	32,2	67,8
1902	24	396	5,7	94,3	1932	482	1112	30,2	69,8
1903	69	399	14,7	85,3	1933	508	1228	29,3	70,7
1904	78	369	16,4	83,6	1934	618	1360	31,3	68,7
1905	96	394	19,6	80,4	1935	678	1435	32,3	67,9
1906	93	359	20,6	79,4	1936	824	1551	34,7	65,3
1907	107	362	22,8	77,2	1937	717	1601	31,0	69,0
1908	120	335	26,4	73,6	1938	860	1853	31,7	68,3
1909	130	438	22,9	77,1	1939	1061	1947	35,3	64,7
1910	134	401	25,1	74,9	1940	1159	2109	35,4	64,6
1911	161	416	27,9	72,1	1941	1065	2415	30,6	69,4
1912	160	467	25,6	74,4	1942	1166	2349	33,2	66,8
1913	219	529	29,3	70,7	1943	1141	2242	33,8	66,2
1914	256	602	29,8	70,2	1944	2087	3378	38,2	61,8
1915	274	574	32,3	67,7	1945	1896	2817	40,2	59,8
1916	308	683	31,0	69,0	1946	1816	3112	36,8	63,2
1917	315	692	31,3	68,7	1947	1957	3315	37,1	62,9
1918	274	755	26,6	73,4	1948	2077	3261	38,9	61,1
1919	310	697	30,8	69,2	1949	1903	3101	38,0	62,0
1920	264	760	25,8	74,2	1950	1774	2680	39,8	60,2
1921	346	888	28,0	72,0	1951	1522	2299	39,8	60,2
1922	328	1007	24,6	75,4	1952	1405	2218	38,8	61,2
1923	419	1022	29,0	71,0	1953	1388	2120	39,6	60,4
1924	559	1259	30,8	69,2	1954	1450	2075	41,1	58,9
1925	608	1315	31,6	68,4	1955	1503	2247	40,1	59,9
1926	679	1386	32,9	67,1					
1927	630	1348	31,9	68,1					
1928	429	1365	23,9	76,1					
1929	445	1099	28,8	71,2					

Tab. III. Kvinner og menn oppmeldt til examen artium i årene 1930 - 1955, prosentvis fordelt på artiumslinjer.

K v i n n e r.

År	Latin- linjen	Engelsk- linjen	Real- linjen	Naturfag- linjen	Andre linjer
1930 - 1934	45,2	42,1	12,6		
1935 - 1939	26,8	56,4	16,5		0,4
1940 - 1944	7,2	70,0	22,7		0,1
1945 - 1949	2,8	74,3	22,7		0,2
1950 - 1954	2,8	75,3	20,5	0,9	0,6
1955	3,3	75,2	18,8	1,7	0,9

M e n n

År	Latin- linjen	Engelsk- linjen	Real- linjen	Naturfag- linjen	Andre linjer
1930 - 1934	32,7	14,2	53,1		
1935 - 1939	17,5	24,2	57,9		0,4
1940 - 1944	4,2	34,6	60,8		0,4
1945 - 1949	2,1	36,3	61,3		0,2
1950 - 1954	1,2	32,3	65,5	0,7	0,3
1955	1,2	31,0	66,6	1,2	0,2

Tab. IV a. Antall artianere 1935 - 1955 fordelt på elever og privatister.

Arti- umsår	Engelsklinjen		Reallinjen		Andre linjer		Totalt antall artianere	
	Elever	Priv.	Elever	Priv.	Elever	Priv.	Elever	Priv.
1935	514	48	835	89	556	67	1905	204
1940	1265	234	1405	67	280	17	2950	318
1947	1778	904	1931	502	129	28	3838	1434
1948	2067	774	1938	441	108	10	4113	1225
1949	1916	673	1945	383	76	11	3937	1067
1950	1718	521	1821	286	101	7	3640	814
1951	1496	435	1534	244	107	5	3137	684
1952	1448	369	1503	197	124	2	3055	568
1953	1406	341	1492	160	107	2	3005	503
1954	1360	326	1487	212	133	7	2980	545
1955	1488	342	1581	194	141	4	3210	540

Tab. IV b. Artianere 1935 - 1955 prosentvis fordelt på elever og privatister.

Arti- umsår	Engelsklinjen		Reallinjen		Andre linjer		Totalt antall artianere	
	Elever	Priv.	Elever	Priv.	Elever	Priv.	Elever	Priv.
1935	91,5	8,5	90,4	9,6	89,2	10,8	90,3	9,7
1940	84,4	15,6	95,4	4,6	94,3	5,7	90,3	9,7
1947	66,3	33,7	79,4	20,6	82,2	17,8	72,8	27,2
1948	72,8	27,2	81,5	18,5	91,5	8,5	77,1	22,9
1949	74,0	26,0	83,6	16,4	87,4	12,6	78,7	21,3
1950	76,7	23,3	86,4	13,6	93,5	6,5	81,7	18,3
1951	77,5	22,5	86,3	13,7	95,5	4,5	82,1	17,9
1952	79,7	20,3	88,4	11,6	98,4	1,6	84,3	15,7
1953	80,5	19,5	90,3	9,7	98,2	1,8	85,7	14,3
1954	80,7	19,3	87,5	12,5	95,0	5,0	84,5	15,5
1955	81,3	18,7	89,1	10,9	97,2	2,8	85,6	14,4

Tab. IV c. Kvinnelige og mannlige artianere 1935 - 1955
fordelt på elever og privatister.

Arti- umsår	K v i n n e r				M e n n			
	Antall		Prosentandel		Antall		Prosentandel	
	Elever	Priv.	Elever	Priv.	Elever	Priv.	Elever	Priv.
1935	627	51	92,5	7,5	1282	153	89,3	10,7
1940	1060	99	91,5	8,5	1890	219	89,6	10,4
1947	1521	436	77,7	22,3	2317	998	69,9	30,1
1948	1719	358	82,8	17,2	2394	867	73,4	26,6
1949	1596	307	83,9	16,1	2341	760	75,5	24,5
1950	1516	258	85,5	14,5	2124	556	79,3	20,7
1951	1339	183	88,0	12,0	1798	501	78,2	21,8
1952	1251	154	89,0	11,0	1804	414	81,3	18,7
1953	1261	127	90,9	9,1	1744	376	82,3	17,7
1954	1295	155	89,3	10,7	1685	390	81,2	18,8
1955	1350	153	89,8	10,2	1860	387	82,8	17,2

Tabell 15. Antall artianere i 1955 fordelt på fylker/byer, bygder og tettbygder. Artianere prosentvis fordelt på fylker.

Fylker	Byer	Bygder	Tett- bygder x	Ialt	
				Antall	Prosent- fordeling
Östfold	94	35	70	199	5,3
Akershus	3	105	119	227	6,1
Oslo	927			927	24,7
Hedmark	29	89	33	151	4,0
Oppland	37	107	6	150	4,0
Buskerud	45	58	15	118	3,1
Vestfold	69	87	28	184	4,9
Telemark	39	49	35	123	3,3
Aust-Agder	40	42	9	91	2,4
Vest-Agder	70	44		114	3,0
Rogaland	122	65	41	228	6,1
Hordaland		102	79	181	4,8
Bergen	168			168	4,5
Sogn og Fjordane	4	68	8	80	2,1
Møre og Romsdal	61	110	24	195	5,2
Sör-Trøndelag	96	66	85	247	6,6
Nord-Trøndelag	24	58	7	89	2,4
Nordland	68	122	3	193	5,1
Troms	14	28	5	47	1,3
Finnmark	1	26	11	38	1,0
Riket i alt	1911	1261	578	3750	100,0

x): Landkommuner med en eller flere tettbebyggelser på minst 1500 personer.

VI

Tabell 46 Artianere i 1955 absolutt og prosentvis fordelt på byer, bygder og tettbygder. Fordelingen spesifisert for kvinner og menn.

	Antall			Prosentfordeling		
	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn	I alt
Byer	835	1076	1911	55,6	47,9	51,0
Bygder	430	831	1261	28,6	37,0	33,6
Tettbygder ^{x)}	238	340	578	15,8	15,1	15,4
I alt	1503	2247	3750	100,0	100,0	100,0

x): Landkommuner med en eller flere tettbebyggelser på minst 1500 personer.

VII

Tabell 47. Artianere i 1955 fordelt på kvinner og menn i hele
riket, og i de enkelte fylker.

Fylker	Antall			Prosenttall		
	Kvinner	Menn	Ialt	Kvinner	Menn	Ialt
Östfold	82	117	199	41,2	58,8	100,0
Akershus	87	140	227	38,3	61,7	100,0
Oslo	416	511	927	44,9	55,1	100,0
Hedmark	58	93	151	38,4	61,6	100,0
Oppland	56	94	150	37,3	62,7	100,0
Buskerud	52	66	118	44,1	55,9	100,0
Vestfold	77	107	184	41,8	58,2	100,0
Telemark	51	72	123	41,5	58,5	100,0
Aust-Agder	37	54	91	40,7	59,3	100,0
Vest-Agder	44	70	114	38,6	61,4	100,0
Rogaland	93	135	228	40,8	59,2	100,0
Hordaland	59	122	181	32,6	67,4	100,0
Bergen	74	94	168	44,0	56,0	100,0
Sogn og Fjordane	20	60	80	25,0	75,0	100,0
Møre og Romsdal	64	131	195	32,8	67,2	100,0
Sör-Trøndelag	92	155	247	37,2	62,8	100,0
Nord-Trøndelag	40	49	89	44,9	55,1	100,0
Nordland	70	123	193	36,3	63,7	100,0
Troms	16	31	47	34,0	66,0	100,0
Finnmark	15	23	38	39,5	60,5	100,0
Riket ialt	1503	2247	3750	40,1	59,9	100,0

VIII^a

Tabell 18 a. Artianere på språklinjene i 1955 fordelt på kvinner
og menn - i hele riket og i de enkelte fylker.

Fylker	Språklinjene					
	Abs. antall			Prosentvis fordeling		
	Kvinner	Menn	Ialt	Kvinner	Menn	Ialt
Östfold	65	47	112	58,0	42,0	100,0
Akershus	68	45	113	60,2	39,8	100,0
Oslo	332	183	515	64,5	35,5	100,0
Hedmark	50	28	78	64,1	35,9	100,0
Oppland	45	30	75	60,0	40,0	100,0
Buskerud	42	21	63	66,7	33,3	100,0
Vestfold	52	24	76	68,4	31,6	100,0
Telemark	45	18	63	71,4	28,6	100,0
Aust-Agder	29	22	51	56,9	43,1	100,0
Vest-Agder	40	18	58	69,0	31,0	100,0
Rogaland	78	39	117	66,7	33,3	100,0
Hordaland	49	31	80	61,3	38,7	100,0
Bergen	63	26	89	70,8	29,2	100,0
Sogn og Fjordane	18	15	33	54,5	45,5	100,0
Møre og Romsdal	55	50	105	52,4	47,6	100,0
Sør-Trøndelag	68	42	110	61,8	38,2	100,0
Nord-Trøndelag	33	17	50	66,0	34,0	100,0
Nordland	56	38	94	59,6	40,4	100,0
Troms	13	9	22	59,1	40,9	100,0
Finnmark	13	5	18	72,2	27,8	100,0
Riket i alt	1214	708	1922	63,2	36,8	100,0

VIII &

Tabell 10 b. Artianere på real- og naturfaglinjen i 1955 fordelt på
kvinner og menn - i hele riket og i de enkelte fylker.

Fylker	. Real- og naturfaglinjen					
	Abs. antall			Prosentvis fordeling		
	Kvinner	Menn	Ialt	Kvinner	Menn	Ialt
Östfold	17	70	87	19,5	80,5	100,0
Akershus	19	95	114	16,7	83,3	100,0
Oslo	84	328	412	20,4	79,6	100,0
Hedmark	8	65	73	11,0	89,0	100,0
Oppland	11	64	75	14,7	85,3	100,0
Buskerud	10	45	55	18,2	81,8	100,0
Vestfold	25	83	108	23,1	76,9	100,0
Telemark	6	54	60	10,0	90,0	100,0
Aust-Agder	8	32	40	20,0	80,0	100,0
Vest-Agder	4	52	56	7,1	92,9	100,0
Rogaland	15	96	111	13,5	86,5	100,0
Hordaland	10	91	101	9,9	90,1	100,0
Bergen	11	68	79	13,9	86,1	100,0
Sogn og Fjordane	2	45	47	4,3	95,7	100,0
Møre og Romsdal	9	81	90	10,0	90,0	100,0
Sör-Tröndelag	24	113	137	17,5	82,5	100,0
Nord-Tröndelag	7	32	39	17,9	82,1	100,0
Nordland	14	85	99	14,1	85,9	100,0
Troms	3	22	25	12,0	88,0	100,0
Finmark	2	18	20	10,0	90,0	100,0
Riket i alt	289	1539	1828	15,8	84,2	100,0

~~IX~~

Tabell 19. Artianere i 1955 fordelt på kvinner og menn særskilt
for byer, bygder og tettbygder.

	Antall			Prosentfordeling		
	Kvinner	Menn	Ialt	Kvinner	Menn	Ialt
Byer	835	1076	1911	43,7	56,3	100,0
Bygder	430	831	1261	34,1	65,9	100,0
Tettbygder ^{x)} :	238	340	578	41,2	58,8	100,0
I alt	1503	2247	3750	40,1	59,9	100,0

x): Landkommuner med en eller flere tettbebyggelser på
minst 1500 personer.

X

Tabell 20. Artianere i 1955 fordelt på linjer i hele riket og i de enkelte fylker.

Fylker	Antall			Prosenttall		
	Språk- linjene	Real- & natf.l.	I alt	Språk- linjene	Real- & natf.l.	I alt
Östfold	112	87	199	56,3	43,7	100,0
Akershus	113	114	227	49,8	50,2	100,0
Oslo	515	412	927	55,6	44,4	100,0
Hedmark	78	73	151	51,7	48,3	100,0
Oppland	75	75	150	50,0	50,0	100,0
Buskerud	63	55	118	53,4	46,6	100,0
Vestfold	76	108	184	41,3	58,7	100,0
Telemark	63	60	123	51,2	48,8	100,0
Aust-Agder	51	40	91	56,0	44,0	100,0
Vest_Agder	58	56	114	50,9	49,1	100,0
Rogaland	117	111	228	51,3	48,7	100,0
Hordaland	80	101	181	44,2	55,8	100,0
Bergen	89	79	168	53,0	47,0	100,0
Sogn og Fjordane	33	47	80	41,2	58,8	100,0
Møre og Romsdal	105	90	195	53,8	46,2	100,0
Sör-Trøndelag	110	137	247	44,5	55,5	100,0
Nord-Trøndelag	50	39	89	56,2	43,8	100,0
Nordland	94	99	193	48,7	51,3	100,0
Troms	22	25	47	46,8	53,2	100,0
Finnmark	18	20	38	47,4	52,6	100,0
Riket i alt	1922	1828	3750	51,3	48,7	100,0

XI a
 Tabell 21 a. Kvinnelige artianere i 1955 fordelt på linjer - i hele
 riket og i de enkelte fylker.

Fylker	Kvinner					
	Abs. antall			Prosentvis fordeling		
	Språk- linjene	Real- & natf. l.	Ialt	Språk- linjene	Real- & natf. l.	Ialt
Östfold	65	17	82	79,3	20,7	100,0
Akershus	68	19	87	78,2	21,8	100,0
Oslo	332	84	416	79,8	20,2	100,0
Hedmark	50	8	58	86,2	13,8	100,0
Oppland	45	11	56	80,4	19,6	100,0
Buskerud	42	10	52	80,8	19,2	100,0
Vestfold	52	25	77	67,5	32,5	100,0
Telemark	45	6	51	88,2	11,8	100,0
Aust-Agder	29	8	37	78,4	21,6	100,0
Vest-Agder	40	4	44	90,9	9,1	100,0
Rogaland	78	15	93	83,9	16,1	100,0
Hordaland	49	10	59	83,1	16,9	100,0
Bergen	63	11	74	85,1	14,9	100,0
Sogn og Fjordane	18	2	20	90,0	10,0	100,0
Møre og Romsdal	55	9	64	85,9	14,1	100,0
Sör-Trøndelag	68	24	92	73,9	26,1	100,0
Nord-Trøndelag	33	7	40	82,5	17,5	100,0
Nordland	56	14	70	80,0	20,0	100,0
Troms	13	3	16	81,3	18,7	100,0
Finmark	13	2	15	86,7	13,3	100,0
Riket i alt	1214	289	1503	80,8	19,2	100,0

^{XI}
Tabell ~~21~~^b. Mannlige artianere i 1955 fordelt på linjer - i hele
riket og i de enkelte fylker.

Fylker	Menn					
	Abs.antall			Prosentvis fordeling		
	Språk- linjene	Real- & natf.l.	Ialt	Språk- linjene	Real- & natf.l.	Ialt
Östfold	47	70	117	40,2	59,8	100,0
Akershus	45	95	140	32,1	67,9	100,0
Oslo	183	328	511	35,8	64,2	100,0
Hedmark	28	65	93	30,1	69,9	100,0
Oppland	30	64	94	31,9	68,1	100,0
Buskerud	21	45	66	31,8	68,2	100,0
Vestfold	24	83	107	22,4	77,6	100,0
Telemark	18	54	72	25,0	75,0	100,0
Aust-Agder	22	32	54	40,7	59,3	100,0
Vest-Agder	18	52	70	25,7	74,3	100,0
Rogaland	39	96	135	28,9	71,1	100,0
Hordaland	31	91	122	25,4	74,6	100,0
Bergen	26	68	94	27,7	72,3	100,0
Sogn og Fjordane	15	45	60	25,0	75,0	100,0
Møre og Romsdal	50	81	131	38,2	61,8	100,0
Sör-Trøndelag	42	113	155	27,1	72,9	100,0
Nord-Trøndelag	17	32	49	34,7	65,3	100,0
Nordland	38	85	123	30,9	69,1	100,0
Troms	9	22	31	29,0	71,0	100,0
Finmark	5	18	23	21,7	78,3	100,0
Riket i alt	708	1539	2247	31,5	68,5	100,0

XII

Tabell 22. Artianere i 1955 fordelt på linjer særskilt for
byer, bygder og tettbygder.

	Antall			Prosentfordeling		
	Språk- linjene	Real-& natf.l.	Ialt	Språk- linjene	Real-& natf.l.	Ialt
Byer	1037	874	1911	54,3	45,7	100,0
Bygder	594	667	1261	47,1	52,9	100,0
Tettbygder ^x	291	287	578	50,3	49,7	100,0
I alt	1922	1828	3750	51,3	48,7	100,0

x): Landkommuner med en eller flere tettbebyggelser på minst 1500 personer.

XIII

Tabell 23. Artianerfrekvenser i de enkelte fylker og i byer, bygder og tettbygder i fylkene.- Antall artianere i 1955 i prosent av antall 15-åringer i 1950.

Fylker	Antall artianere i 1955 i prosent av antall 15-åringer i 1950.			
	Byer	Bygder	Tettbygder ^x	I alt
Östfold	17,8	4,4	8,5	9,2
Akershus	13,6	8,6	16,4	11,5
Oslo	28,3			28,3
Hedmark	26,9	5,2	8,6	6,8
Oppland	36,3	5,8	4,5	7,2
Buskerud	13,5	6,2	4,1	7,2
Vestfold	15,2	9,5	5,9	10,0
Telemark	10,6	6,3	11,1	8,4
Aust-Agder	19,7	6,1	20,5	9,7
Vest-Agder	17,0	5,3		9,2
Rogaland	14,3	5,3	6,6	8,4
Hordaland		4,8	11,2	6,4
Bergen	14,7			14,7
Sogn og Fjordane	23,5	5,4	7,9	5,8
Møre og Romsdal	16,4	5,4	15,1	7,6
Sör-Trøndelag	20,3	5,0	16,4	10,7
Nord-Trøndelag	30,4	5,3	3,6	6,5
Nordland	21,7	4,5	2,2	6,1
Troms	9,9	1,8	8,5	2,6
Finnmark	0,8	3,4	6,4	3,6
Riket i alt	20,5	5,3	9,7	9,6

x): Landkommuner med en eller flere tettbebyggelser på minst 1500 personer.

XIV
 Tabell 34. Artianere i 1955 fordelt absolutt og prosentvis etter foreldrenes yrke. Spesifiserte fordelinger for kvinnelige og mannlige artianere.

Foreldres yrke	Antall artianere			Prosentfordeling		
	Kvinner	Menn	Ialt	Kvinner	Menn	Ialt
Selvstendige i jord- og skogbruk	140	281	421	9,3	12,5	11,2
Fiskere (unntatt fiskebåtreidere)	12	25	37	0,8	1,1	1,0
Selvstendige i handel	81	110	191	5,4	4,9	5,1
Selvstendige i håndverk	45	53	98	3,0	2,4	2,6
Andre i håndverk (unt. arbeidere)	46	58	104	3,1	2,6	2,8
Selvstendig næringsdr. i annen virksomhet enn jord- og skogbruk, fiske, handel og håndverk.	65	101	166	4,3	4,5	4,4
Overordnede funksjonærer, akademik. (unntatt lektorer og adjunkter). Selvst. i immaterielt erhverv	554	696	1250	36,9	31,0	33,3
Andre funksjonærer	191	300	491	12,7	13,4	13,1
Formenn	75	114	189	5,0	5,1	5,0
Arbeidere	171	330	501	11,4	14,7	13,4
Lektorer, adjunkter	21	31	52	1,4	1,4	1,4
Andre lærere	78	113	191	5,2	5,0	5,1
Uoppgitt	24	35	59	1,6	1,6	1,6
Alle yrker	1503	2247	3750	100,0	100,0	100,0

Tabell ~~25~~^{XV} Artianere i 1955 fordelt absolutt og prosentvis etter foreldrenes yrke i byer, bygder og tettbygder.

Foreldres yrke	Antall artianere			Prosentfordeling ^x		
	Byer	Bygder	Tettbygder	Byer	Bygder	Tettbygder
Selvstendige i jord- og skogbruk	16	359	46	0,8	28,5	8,0
Fiskere (unntatt fiskebåtreidere)	4	30	3	0,2	2,4	0,5
Selvstendige i handel	91	69	31	4,8	5,5	5,4
Selvstendige i håndverk	68	19	11	3,6	1,5	1,9
Andre i håndverk (unt. arbeidere)	65	21	18	3,4	1,7	3,1
Selvstendig næringsdr. i annen virksomhet enn jord- og skogbruk, fiske, handel og håndverk	88	59	19	4,6	4,7	3,3
Overordnede funksjonærer, akademik. (unntatt lektorer og adjunkter) Selvst. i immaterielt erhverv	804	251	195	42,1	19,9	33,7
Andre funksjonærer	317	93	81	16,6	7,4	14,0
Formenn	112	46	31	5,9	3,6	5,4
Arbeidere	232	179	90	12,1	14,2	15,6
Lektorer, adjunkter	29	6	17	1,5	0,5	2,9
Andre lærere	48	115	28	2,5	9,1	4,8
Uoppgitt	37	14	8	1,9	1,1	1,4
Alle yrker	1911	1261	578	100,0	100,0	100,0

x): Landkommuner med en eller flere tettbebyggelser på minst 1500 personer.

XVIITabell 27. Artianere i 1955 fordelt på kvinner og menn i de enkelte yrkes-
grupper (foreldres yrke).

Foreldres yrke	Antall artianere			Prosentfordeling		
	Kvinner	Menn	Ialt	Kvinner	Menn	Ialt
Selvstendige i jord- og skogbruk	140	281	421	33,3	66,7	100,0
Fiskere(untatt fiskebåtreidere)	12	25	37	32,4	67,6	100,0
Selvstendige i handel	81	110	191	42,4	57,6	100,0
Selvstendige i håndverk	45	53	98	45,9	54,1	100,0
Andre i håndverk(unt.arbeidere)	46	58	104	44,2	55,8	100,0
Selvstendig næringsdrivningen virksomhet enn jord- og skogbruk fiske, handel og håndverk	65	101	166	39,2	60,8	100,0
Overordnede funksjonærer, akademik. (untatt lektorer og adjunkter). Selvst.i immaterielt erhverv	554	696	1250	44,3	55,7	100,0
Andre funksjonærer	191	300	491	38,9	61,1	100,0
Formenn	75	114	189	39,7	60,3	100,0
Arbeidere	171	330	501	34,1	65,9	100,0
Lektorer, adjunkter	21	31	52	40,4	59,6	100,0
Andre lærere	78	113	191	40,8	59,2	100,0
Uoppgitt	24	35	59	40,7	59,3	100,0
Alle yrker	1503	2247	3750	40,1	59,9	100,0

XVIIIa

Tabell 28a. Artianere i 1955 fordelt på linjer i de enkelte yrkesgrupper.

(Foreldres yrke).

Foreldres yrke	Antall artianere			Prosentfordeling		
	Språk- linjer	Real-& natf.l.	Ialt	Språk- linjer	Real-& natf.l.	Ialt
Selvstendige i jord- og skogbruk	200	221	421	47,5	52,5	100,0
Fiskere(untatt fiskebåtreidere)	21	16	37	56,8	43,2	100,0
Selvstendige i handel	103	88	191	53,9	46,1	100,0
Selvstendige i håndverk	56	42	98	57,1	42,9	100,0
Andre i håndverk(unt.arbeidere)	63	41	104	60,6	39,4	100,0
Selvstendig næringsdr.i annen virksomhet enn jord- og skogbruk, fiske,handel og håndverk	87	79	166	52,4	47,6	100,0
Overordnede funksjonærer, akademik. (untatt lektorer og adjunkter). Selvst.i immaterielt erhverv	641	609	1250	51,3	48,7	100,0
Andre funksjonærer	265	226	491	54,0	46,0	100,0
Formenn	84	105	189	44,4	55,6	100,0
Arbeidere	251	250	501	50,1	49,9	100,0
Lektorer,adjunkter	24	28	52	46,2	53,8	100,0
Andre lærere	88	103	191	46,1	53,9	100,0
Uoppgitt	39	20	59	66,1	33,9	100,0
Alle yrker	1922	1828	3750	51,3	48,7	100,0

XVIII
 Tabell 28 b Kvinnelige artianere i 1955 fordelt på linjer i de enkelte yrkesgrupper (foreldres yrke).

Foreldres yrke	Abs.antall			Prosentfordeling		
	Språk- linjer	Real-& natf.l.	Ialt	Språk- linjer.	Real-& natf.l.	Ialt
Selvstendige i jord- og skogbruk	120	20	140	85,7	14,3	100,0
Fiskere(untatt Fiskebåtreidere)	11	1	12	91,7	8,3	100,0
Selvstendige i handel	69	12	81	85,2	14,8	100,0
Selvstendige i håndverk	39	6	45	86,7	13,3	100,0
Andre i håndverk (unt.arbeidere)	43	3	46	93,5	6,5	100,0
Selvstendig næringsdr. i annen virksomhet enn jord- og skogbruk, fiske, handel og håndverk.	53	12	65	81,5	18,5	100,0
Overordnede funksjonærer, akademik. (unntatt lektorer og adjunkter). Selvst. i immaterielt erhverv	440	114	554	79,4	20,6	100,0
Andre funksjonærer	160	31	191	83,8	16,2	100,0
Formenn	57	18	75	76,0	24,0	100,0
Arbeidere	134	37	171	78,4	21,6	100,0
Lektorer, adjunkter	15	6	21	71,4	28,6	100,0
Andre lærere	52	26	78	66,7	33,3	100,0
Uoppgitt	21	3	24	87,5	12,5	100,0
Alle yrker	1214	289	1503	80,8	19,2	100,0

XVIIITabell 28 c. Mannlige artianere i 1955 fordelt på linjer i de enkelte yrkes-
grupper (foreldres yrke).

Foreldres yrke	Abs.antall			Prosentfordeling		
	Språk- linjer	Real-& natf.l.	Ialt	Språk- linjer	Real-& natf.l.	Ialt
Selvstendige i jord- og skogbruk	80	201	281	28,5	71,5	100,0
Fiskere (unntatt fiskebåtreidere)	10	15	25	40,0	60,0	100,0
Selvstendig i handel	34	76	110	30,9	69,1	100,0
Selvstendig i håndverk	17	36	53	32,1	67,9	100,0
Andre i håndverk (unt.arbeidere)	20	38	58	34,5	65,5	100,0
Selvstendig næringsdr. i annen virksomhet enn jord- og skogbruk, fiske, handel og håndverk	34	67	101	33,7	66,3	100,0
Overordnede funksjonærer, akademik. (unntatt lektorer og adjunker). Selvst. i immaterielt erhverv	201	495	696	28,9	71,1	100,0
Andre funksjonærer	105	195	300	35,0	65,0	100,0
Formenn	27	87	114	23,7	76,3	100,0
Arbeidere	117	213	330	35,5	64,5	100,0
Lektorer, adjunker	9	22	31	29,0	71,0	100,0
Andre lærere	36	77	113	31,9	68,1	100,0
Uoppgitt	18	17	35	51,4	48,6	100,0
Alle yrker	708	1539	2247	31,5	68,5	100,0

Tab. XIX a. Kandidater med realskole- (middelskole-) eksamen
i årene 1930 - 1955 i prosent av 17-årskullet.

År for real- skole- (middelskole-) eksamen	Totalt antall personer i alders- gruppen 17 år	Antall personer med realskole- (middelskole-) eksamen	Antall personer med realskole- (middelskole-) eksamen i prosent av antall 17-åringer
1930		4977	
1931	54468	5171	9,5
1932	55575	5434	9,8
1933	52545	6083	11,6
1934	54805	5793	10,6
1935	57004	6729	11,8
1936	56717	7273	12,8
1937	53401	7735	14,5
1938	62542	8065	12,9
1939	58097	8627	14,8
1940	56923	8751	15,4
1941	56116	9066	16,2
1942	53389	4378	8,2
1943	49875	4401	8,8
1944	50425	4754	9,4
1945	46690	5729	12,3
1946	46181	6925	15,0
1947	45289	7212	15,9
1948	45016	7635	17,0
1949	43511	7238	17,0
1950	42895	6481	15,1
1951	39696	6167	15,5
1952	39264	6309	16,1
1953	39041	6574	16,8
1954	39928	7338	18,4
1955	40943	7788	19,0

Tab. XIX b. Artianere 1931 - 1955 i prosent av det ungdoms-
kull ^{x)} som forutsettes å svare til artiumsalder.

Artiumsår	Antall personer i det ungdomskull som svarer til artiumsalder ^{x)}	Antall artianere	Totalt antall artianere i prosent av totalt antall personer i tilsvarende aldersgruppe
1931	51099	1554	3,0
1932	52368	1594	3,0
1933	53700	1736	3,2
1934	53951	1978	3,7
1935	55124	2113	3,8
1936	52152	2375	4,6
1937	54365	2318	4,3
1938	56619	2713	4,8
1939	56320	3008	5,3
1940	53016	3268	6,2
1941	62112	3480	5,6
1942	57653	3515	6,1
1943	56366	3383	6,0
1944	55481	5465	9,9
1945	51195	4713	9,2
1946	49789	4928	9,9
1947	47805	5272	11,0
1948	46016	5338	11,6
1949	45506	5004	11,0
1950	44837	4454	9,9
1951	43980	3821	8,7
1952	42949	3623	8,4
1953	41206	3508	8,5
1954	39354	3525	9,0
1955	38986	3750	9,6

x) Det ungdomskull som svarer til artiumsalder: 20-årskullet er benyttet for årene 1930 - 1944. For årene 1945 - 1955: Halvparten av 19-årskullet + halvparten av 20-årskullet.

Tab. XX. Elever i 3-klasse i realskole og gymnas i årene 1948 - 1955 fordelt prosentvis på realskole og gymnas (på III. real og III. gym.).

Arti- umsår	Absolutt fordeling		Prosentvis fordeling	
	3. realskole- klasse	3. gyn.- klasse	3. realskole- klasse	3. gym.- klasse
1947/48	8337	4402	65,4	34,6
1948/49	7879	3841	67,2	32,8
1949/50	7037	3611	66,1	33,9
1950/51	6832	3541	65,9	34,1
1951/52	6909	3513	66,3	33,7
1952/53	7260	3676	66,4	33,6
1953/54	7754	4223	64,7	35,3
1954/55	8477	4756	64,1	35,9
1955/56	8928	5049	63,9	36,1

Tab. XXI. Prosentandel av de oppmeldte som ikke har fullført
examen artium de enkelte år.

År	Engelsklinjen			Reallinjen			Andre linjer			Alle linjer		
	K.	M.	I alt	K.	M.	I alt	K.	M.	I alt	K.	M.	I alt
1948	6,5	14,4	10,0	10,9	16,3	15,5	6,1	24,3	15,7	7,3	15,7	12,6
1949	8,0	13,3	10,3	14,6	12,9	13,1	17,6	16,7	17,1	9,5	13,1	11,7
1950	7,1	16,1	10,8	14,8	15,0	15,0	8,5	15,7	11,5	8,7	15,4	12,9
1951	9,2	13,0	10,8	11,6	14,8	14,2	13,2	4,2	9,7	9,9	14,0	12,4
1952	8,9	14,0	11,0	12,7	14,4	14,1	8,6	7,0	7,2	9,6	14,1	12,4
1953	6,7	15,1	10,1	13,8	14,5	14,4	11,3	10,1	10,7	8,3	14,6	12,2
1954	6,0	14,2	9,1	11,8	11,6	11,6	10,8	9,5	10,3	7,5	12,3	10,4
1955	7,9	15,4	10,9	16,3	12,4	13,0	8,1	15,6	11,0	9,5	13,4	11,9

Tab. XXII a. Prognose for antall elever i den høgre skolen
i årene 1957 - 1971. Alternativ I: Det forut-
settes samme prosentvise rekruttering fra ung-
domskullene for hele perioden som i 1955.

År	Antall elever i den høgre skolen			Prosentfordeling	
	I alt	På real- skoletrinnet	På gymnas- trinnet	På real- skoletrinnet	På gymnas- trinnet
1956	49347	34700	14647	70,3	29,7
1957	52503	36551	15952	69,6	30,4
1958	55794	39143	16651	70,2	29,8
1959	58522	41695	16827	71,2	28,8
1960	62912	45281	17631	72,0	28,0
1961	66810	48011	18799	71,9	28,1
1962	72100	51244	20856	71,1	28,9
1963	73311	51367	21944	70,1	29,9
1964	75445	51837	23608	68,7	31,3
1965	74407	50045	24362	67,3	32,7
1966	73651	48754	24897	66,2	33,8
1967	71848	47929	23919	66,7	33,3
1968	71433	48215	23218	67,5	32,5
1969	70943	48315	22628	68,1	31,9
1970	71367	48786	22581	68,4	31,6
1971	71488	48799	22689	68,3	31,7

Tab. XXII b. Prognose for antall elever i den høgre skolen i årene 1957 - 1971. Alternativ II: $\frac{1}{2}$ % årlig økning i tilgang fra ungdomskullene.

	Antall elever i den høgre skolen			Prosentfordeling	
	I alt	På real- skoletrinnet	På gymnas- trinnet	På real- skoletrinnet	På gymnas- trinnet
1956	49347	34700	14647	70,3	29,7
1957	52569	36617	15952	69,7	30,3
1958	56014	39363	16651	70,3	29,7
1959	58998	42145	16853	71,4	28,6
1960	63708	45989	17719	72,2	27,8
1961	67991	49001	18990	72,1	27,9
1962	73724	52555	21169	71,3	28,7
1963	75315	52933	22382	70,3	29,7
1964	77862	53663	24199	68,9	31,1
1965	77152	52060	25092	67,5	32,5
1966	76722	50962	25760	66,4	33,6
1967	75210	50342	24868	66,9	33,1
1968	75142	50885	24257	67,7	32,3
1969	74990	51236	23754	68,3	31,7
1970	75795	51976	23819	68,6	31,4
1971	76281	52234	24047	68,5	31,5

Tab. XXII c. Prognose for antall elever i den høgre skolen i årene 1957 - 1971. Alternativ III: $\frac{1}{2}\%$ årlig nedgang i den relative tilgang fra ungdomskullene.

År	Antall elever i den høgre skolen			Prosentfordeling	
	I alt	På real- skoletrinnet	På gymnas- trinnet	På real- skoletrinnet	På gymnas- trinnet
1956	49347	34700	14647	70,3	29,7
1957	52438	36486	15952	69,6	30,4
1958	55575	38924	16651	70,0	30,0
1959	58047	41246	16801	71,1	28,9
1960	62119	44576	17543	71,8	28,2
1961	65629	47023	18606	71,6	28,4
1962	70475	49935	20540	70,9	29,1
1963	71304	49800	21504	69,8	30,2
1964	73026	50010	23016	68,5	31,5
1965	71662	48031	23631	67,0	33,0
1966	70582	46547	24035	65,9	34,1
1967	68486	45516	22970	66,5	33,5
1968	67725	45544	22181	67,2	32,8
1969	66897	45395	21502	67,9	32,1
1970	66939	45595	21344	68,1	31,9
1971	66695	45366	21329	68,0	32,0

Fig. 1. Antall artianere i Norge, Sverige og Danmark
i årene 1930 - 1955.

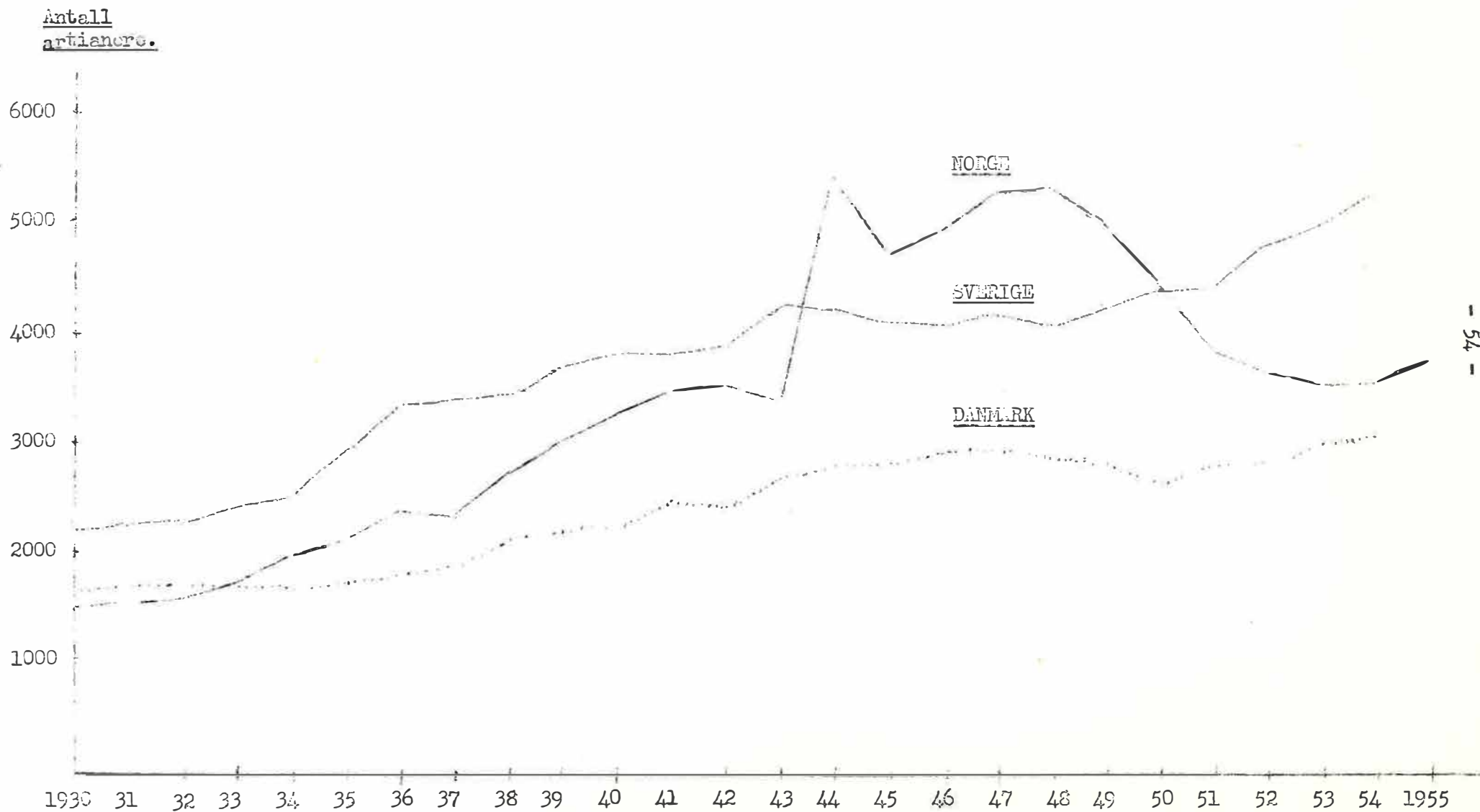
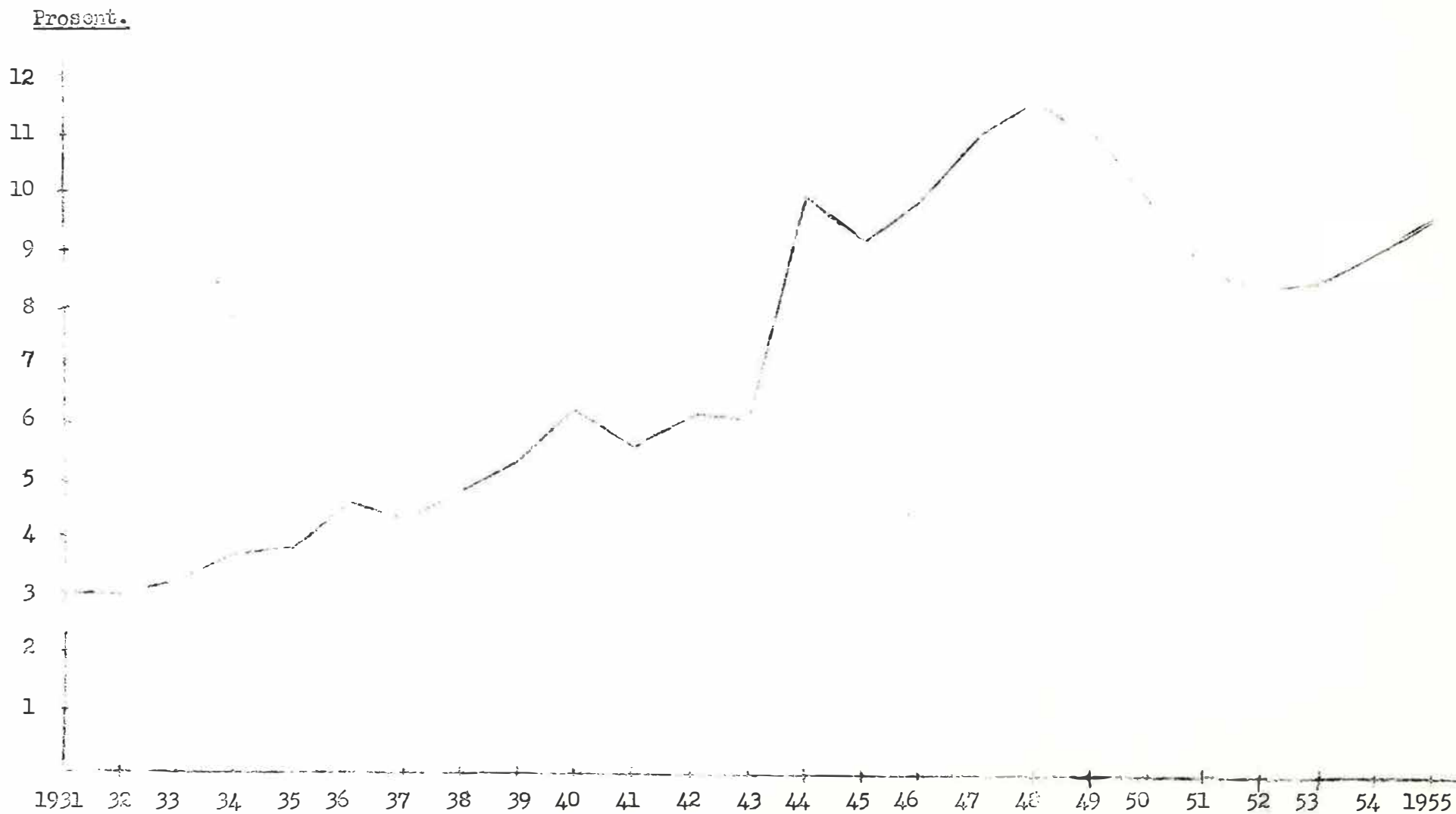

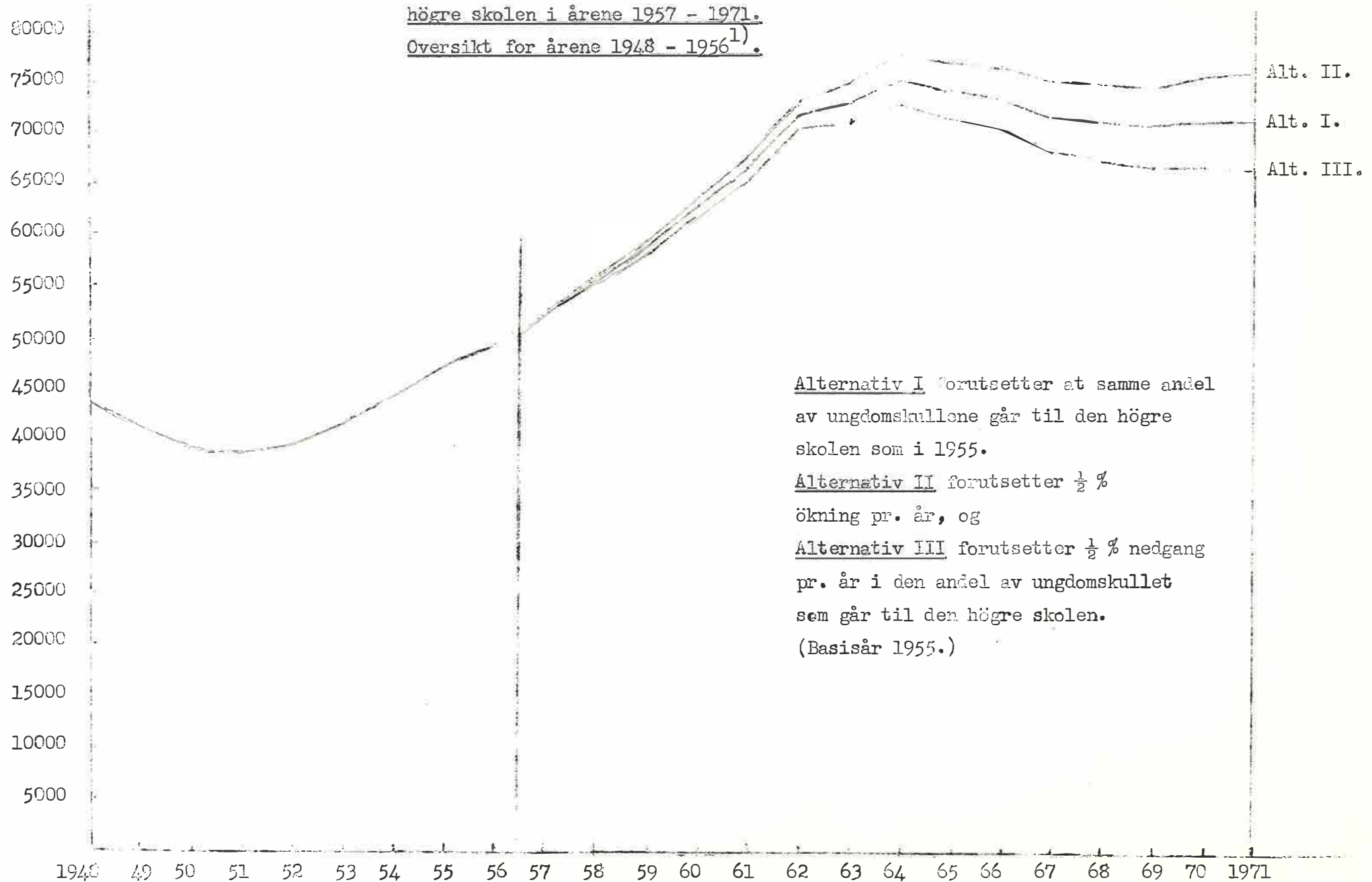
Fig. 2. Antall artianere i prosent av aldersklassen
"artiumsalder"¹⁾.

¹⁾ Aldersklassen artiumsalder er årsklassen 20 år i tidsrommet 1931 - 1944,
deretter halvparten av summen av årsklassene 19 år og 20 år.

Antall
elevet.

Fig. 3. Prognose over antall elever¹⁾ i den
högere skolen i årene 1957 - 1971.
Oversikt for årene 1948 - 1956¹⁾.

¹⁾ Elevtall pr. 1. januar.

Antall
artianere.

Fig. 4. Prognose over antall artianere årene 1956 - 1971.

Oversikt for årene 1945 - 1955.

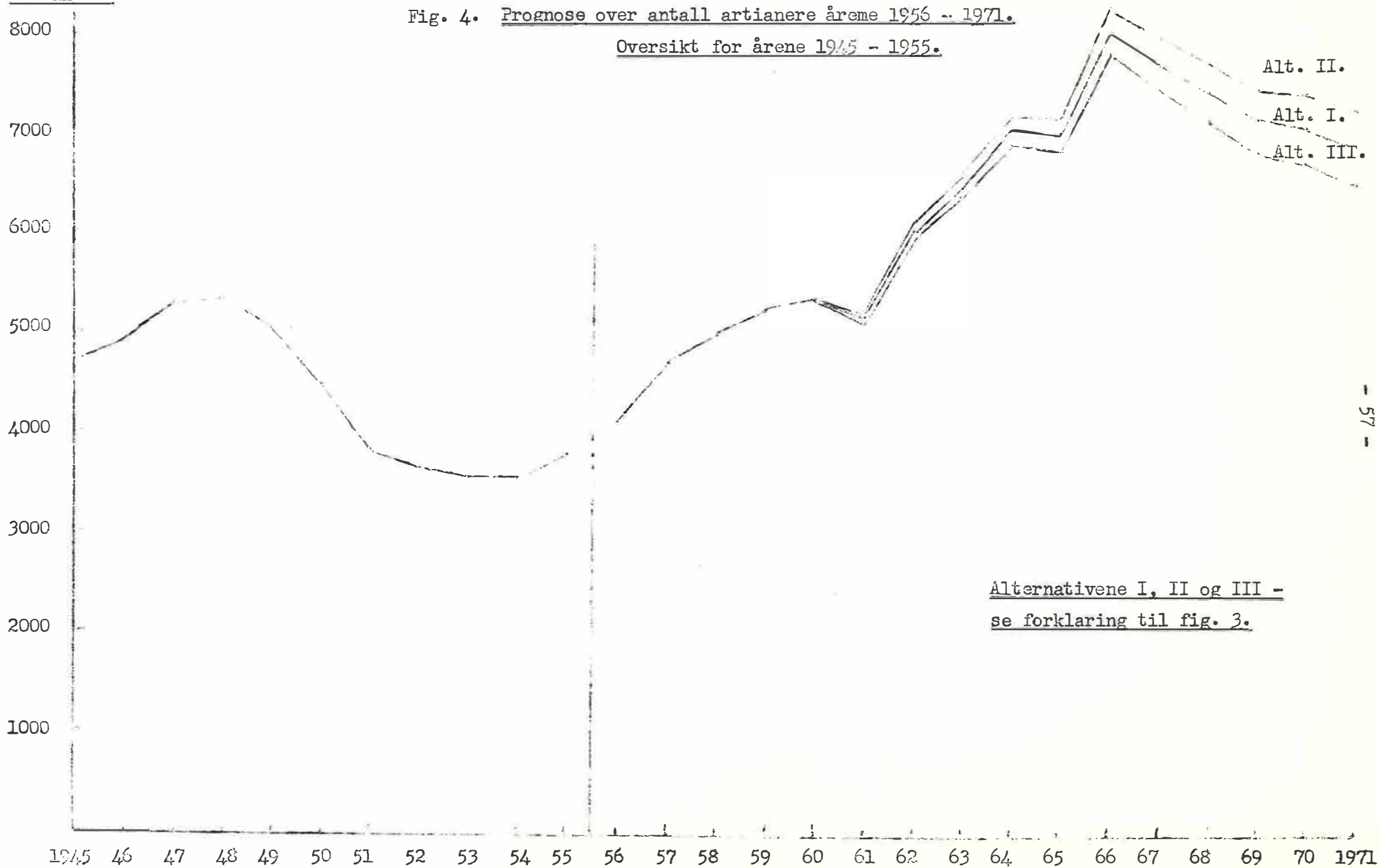

Fig. 5. Prognose over antall personer med realskoløeksamen årene 1956 - 1971.

ANTALL
MED REALSKOLE-
ØKSAIEM

Oversikt for tidsrommet 1945 - 1955.

